

Een hardervisser moet minstens zo slim zijn als een harder

‘Om uiteenlopende redenen worden steeds grotere delen van de Waddenzee afgesloten voor ons type visserij. We vissen op droogvallende platen dus vaak zijn wij de enige visserij die last heeft van al die gebiedssluitingen...’

Harders zijn slimme vissen, snel en sterk. In het zomerhalfjaar komen ze de Waddenzee op om algen van de Wadplaten af te grazen. Waar ze geweest zijn, kan je de graassporen zien alsof iemand met twee vingers naast elkaar streepjes door de diatomeeënlaag heeft getrokken. ‘Ze waren hier vannacht’, zeg ik. ‘Ja, vannacht wel. Maar waar zijn ze nu?’ antwoordt Jan. We zoeken vis. Terwijl hij de rubberboot langzaam zigzaggend door 40 cm diep water stuurt speurt Jan over het wateroppervlak, op zoek naar onregelmatigheden in het golfpatroon want dat kan vis zijn. Ik zit op de punt en kijk afwisselend in het water voor de boot en over het wateroppervlak. Jan blijft ingespannen en in opperste concentratie over het water turen, maar mijn gedachten dwalen wel eens af. Totdat Jan ‘VIS!’ zegt, het toverwoord. Ik schrik meteen op en kijk in de richting van zijn wijzende hand. Daar zwemt vis, onmiskenbaar.

Een hardervisser moet minstens zo slim zijn als de harders en heel snel kunnen reageren. Anders vang je ze niet. Binnen een halve seconde is er een plan en volgen er een paar hele korte instructies. Ik laat me snel en zachtjes uit de boot glijden, pak het anker met het einde van het net eraan en loop zo snel mogelijk zonder spetteren of stampen naar het dichtstbijzijnde stuk droge plaat. Jan probeert om de ploeg harders heen te varen terwijl het net aan de achterkant van de boot uitloopt. Het wordt steeds zwaarder om met het net naar de kant te lopen want de lengte die ik meesleep wordt steeds langer. Maar ik moét de kant halen. En stil zijn, anders jaag ik de vis naar de andere kant en die heeft Jan ook nog niet dicht.

Dan hoor ik Jan schreeuwen maar kan hem niet verstaan. Ik zie wel een grote zwarte vlek op me af komen, precies naar het gat tussen mij en de droge kant. Snel laat ik het anker in het water vallen en zo hard mogelijk stampend en spetterend ren ik voor de vis langs naar de droge kant. De vis schrikt, draait ineens om en schiet weer richting Jan die de andere kant nog lang niet dicht heeft. Hij ziet daar zeker nog meer vis die hij wil insluiten. Maar bij mij is het nu rustig dus ik loop weer naar het anker en trek het net alsnog dicht, dat gaat stapje voor stapje want de stroming werkt ook tegen. Ondertussen let ik scherp op of er niet opnieuw vis aankomt. Gelukkig helpt het zakkende water mee, de afstand wordt automatisch kleiner en even later heb ik het net aan mijn kant gesloten.

Als Jan zijn kant ook dicht heeft, gebaart hij dat ik kan beginnen met jagen. En zo hard mogelijk stampend en spetterend loop ik zigzaggend tussen droge kant en net. Voor me uit zie ik met een groot gespat de eerste harder het net in gaan. Gelukkig, we hebben er in elk geval één. Want ook als je heel slim en snel bent, kan er van alles mis gaan. Bijvoorbeeld omdat er al binnen een paar minuten zoveel zeevlok (fluoriserende algen) dan staat het net als een stoplicht in het water en willen ze er echt niet in. Ze blijven langs het net heen en weer zwemmen tot ze één van de onvermijdelijke gaten hebben gevonden. Of ze springen doodleuk over het net heen, de vrijheid tegemoet. ‘Respect’ zeggen we dan tegen elkaar. En soms schreeuwt iemand de ontsnappende harders na: ‘Ga maar veel kindjes maken!’

Ook deze keer zie ik heel wat springers maar ook genoeg grote fonteinen van harders die het net inzwemmen. En terwijl het water zakt, zie ik steeds beter hoeveel er nog rondzwemt. Als een bezetene ren ik achter ze aan en probeer ik ze het net in te jagen. Soms zwemt er één vlak voor me uit het net in. Maar de volgende keer vlak voor het net om en schiet tussen mijn benen door terug. Grrrrromm! Dan roept Jan me. ‘Kom in de boot, we gaan halen.’ ‘Maar er zwemt nog heel veel’ protesteer ik. ‘Ja, en als we hier droogvallen dan wonen we hier de komende 20 uur. Volgens de tabel komt er een dun tij aan en we zitten hartstikke droog op’. Daar heb ik geen weerwoord tegen, dus we gaan halen. Terwijl één van ons de boot langs het net stuurt, trekt de ander stand in de boot het net naar binnen en haalt één voor één de vissen er uit. 123 harders en 4 zeebaarzen. Niet slecht.

We varen terug naar het moederschip en leggen de vis in het ijs. Dan is het tijd voor koffie, een broodje en de niet te vermijden e-mails. Sinds het elektronisch logboek hebben we internet aan boord en zijn we ook op zee niet veilig voor verontrustende berichten en tijdrovende verzoeken. Om uiteenlopende redenen worden steeds grotere delen van de Waddenzee afgesloten voor ons type visserij. We vissen op droogvallende platen dus vaak zijn wij de enige visserij die last heeft van al die gebiedssluitingen. Alles bij elkaar opgeteld wordt de ruimte voor ons en de collega’s steeds minder. Om te overleven moeten we blijven reageren. Zienswijze indienen, bezwaar maken, vergaderingen bijwonen, pffffff.

